

Verslag PRT d.d. 27 juni 2024

Aanwezige leden: de heren Polman (voorzitter), Van der Velde (Provincie), Both (Reimerswaal), Louws (Middelburg), Bertijn (Vlissingen), Tuk (Veere), Jansen op de Haar (Kapelle), Van den Bos (Goes), Van Merrienboer (Terneuzen) en Kapteijns (COA), en de dames, Vermue (VZG), Sijbers (Tholen), Van Oostenbrugge (Sluis), Meeuwisse (Noord-Beveland) en Van Veldhoven (VenJ)

Ambtelijk: de heren Bakker (secretaris), Van Terheijden (asiel) en de dames De Jonge (OEK), Slaakweg (Provincie) en De Vries (communicatie).

Afwezig: Schouwen-Duiveland, Hulst en Borsele

1. Opening

- a. Agenda (bijgevoegd)
- b. Verslag PRT d.d. 23 mei 2024 (bijgevoegd)
- c. Mededelingen

- De agenda en het verslag van 23 mei jl. worden vastgesteld. Het verslag van de vergadering van 18 juni jl. is nagestuurd. Omdat niet iedereen dit verslag goed heeft kunnen lezen, kunnen ten aanzien van dit verslag de komende week nog opmerkingen worden gemaakt. Met inachtneming van deze opmerkingen wordt ook dit verslag vastgesteld. Beide verslagen worden, nadat ze definitief zijn geworden, gepubliceerd op de website 'opvanginzeeland.nl'.
- T.a.v. het verslag wordt besloten in de toekomst wat meer duiding te geven ten aanzien van de inbreng van de verschillende gemeenten.

2. Inkomende en uitgaande stukken

- a. Inkomende brief d.d. 15 april 2024 van de staatssecretaris van JenV en de minister van BZK, inzake opgave asiel, inspanningsverplichting opvang Oekraïense ontheemden en taakstelling huisvesting (inclusief 2 bijlagen).
- b. Inkomende brief d.d. 14 juni 2024 van het kabinet, inzake acute oproep opvang asielzoekers en huisvesting statushouders.

- De bovenstaande brieven worden betrokken bij de bespreking van de komende agendapunten.
- N.a.v. de brief van 14 juni jl. merkt de voorzitter van de Veiligheidsregio op dat de staatssecretaris te gast is bij de komende vergadering van het Veiligheidsberaad. Het zal daarbij gaan over de in de brief aangekondigde inzetbaarheid van de veiligheidsregio's. De voorzitter van de VRZ verwacht een indringende discussie hierover.
- Burgmeester Sijbers roept op duidelijkheid te geven over de vraag of er sprake is van een crisis of niet zodat de rol van de veiligheidsregio's ook gelijk duidelijk is.

3. Zeeuwse opvang

- a. Stand van zaken opvang asielzoekers
- b. Stand van zaken ten aanzien van de spoed uitvragen van 15 april en 14 juni jl.
- c. Opvang Oekraïense ontheemden
  - Eigen bijdrage ontheemden OEK (mondeling)

Ad a en b

- Op dit moment voldoen de Zeeuwse gemeenten gezamenlijk aan de eerder gestelde taakstelling. Aan de uitvragen om met spoed aanvullende plaatsen te realiseren, konden de Zeeuwse gemeenten niet (volledig) voldoen.
- Diverse gemeenten vangen asielzoekers op; alle gemeenten bereiden zich voor om aan de opvang van asielzoekers bij te dragen.
- Het COA bevestigt nog eens dat de druk op de opvang erg groot is en dat aanvullende plaatsen, ook wanneer deze kwalitatief wat minder zijn dan dat we normaal nastreven, echt noodzakelijk zijn om ervoor te zorgen dat er gedurende deze zomer geen asielzoekers buiten hoeven te slapen.
- Opvang in de vorm van een carrousel blijft nadrukkelijk in beeld. Borsele heeft zich bereid getoond hieraan, na de zomer, een bijdrage te leveren. Er moet dan wel sprake zijn van een gezamenlijk project met een stevig team gefaciliteerd door de Provincie en de Zeeuwse gemeenten ter ondersteuning. Noord-Beveland zou kunnen bijdragen aan een dergelijk team. In Reimerswaal is er een plan van aanpak ten aanzien van de Spreidingswet. Het plan is om asielzoekers op te vangen op een locatie waarop ook arbeidsmigranten worden gehuisvest. In de opmaat hiervan, zou een bijdrage aan de carrousel tot de mogelijkheden behoren. Kapelle onderzoekt verschillende mogelijkheden en heeft daarvoor locaties in beeld. Meer concreet kan de burgemeester nog niet zijn.
- Enkele gemeenten die al veel inspanningen leveren t.b.v. de opvang van asielzoekers, geven aan dat het leveren van capaciteit aan een dergelijk team niet gemakkelijk zal zijn. De voorzitter vraagt alle gemeenten desondanks goed te kijken wat ze, naast de inzet van COA, Rode Kruis en Provincie, gezamenlijk en individueel bij kunnen dragen om de carrousel mogelijk te maken.
- Gemeenten Goes, Middelburg en Vlissingen geven aan dat het essentieel is dat goed gecommuniceerd wordt over wat gemeenten die nu nog geen asielzoekers opvangen doen en wat de plannen zijn. Politiek wordt er meer en meer naar andere gemeenten gekeken en wordt het voor gemeenten die al veel doen, steeds moeilijker de politiek te overtuigen meer te doen (aanvullende plaatsen te realiseren op of bestaande locaties te verlengen). In dit verband zou het goed zijn wanneer de betrokken Zeeuwse gemeenten een carrousel zouden opzetten om zo de acuut benodigde capaciteit te realiseren.
- In Terneuzen is in februari al besloten om de crisisnoodopvang uit te breiden en om te zetten naar een door COA geëxploiteerde noodopvanglocatie. Het ontbreekt aan uitvoeringskracht om dit snel te realiseren. Ten aanzien van structurele opvang blijft een mogelijke locatie te lang boven de markt zweven. Hierbij speelt het rijksvastgoedbedrijf een rol. De burgemeester roept op snel tot een definitieve beslissing te komen. De voorzitter geeft aan dat ten aanzien van de rol van het rijksvastgoedbedrijf er contact is

geweest met de DG Asiel en Migratie. Bij het ministerie wordt aangedrongen op snelle duidelijkheid over de mogelijkheden en onmogelijkheden (ook ten aanzien van huur) van deze locatie. Ook een aandachtspunt in de ontwikkeling van een nieuwe locatie in de gemeente Sluis is neergelegd bij de DG. Met hulp van het ministerie zou de ontwikkeling daar kunnen worden versneld.

- In de gemeente Tholen loopt de gemeentelijke opvang op 1 september af. De gemeente is met vervangende meer duurzame opvang (5 jaar) bezig die in het eerste kwartaal van 2025 open zou kunnen gaan. Voor de tussenliggende periode zoekt Tholen nog naar een tussenoplossing. Ook vanuit de gemeente Tholen komt de oproep dat alle partners, ook het rijksvastgoedbedrijf, op basis van zelfde mate van urgentie handelen. Dit wordt door gemeenten niet altijd zo gevoeld.
- In gemeenten Hulst (afwezig) en gemeente Veere wordt de opvang van asielzoekers voorbereid. In Veere zal een opvang voor dertig jonge alleenstaande vluchtelingen (AMV) vermoedelijk in het eerste kwartaal van 2025 openen. COA wijst ten aanzien van de opvang van jonge alleenstaanden op mogelijkheden voor kleinere gemeenten omdat het vaak een kleinschaliger vorm van opvang is.
- COA biedt ten aanzien van de ontwikkelingen die er zijn, ook als het om de ontwikkeling van gemeentelijke opvang gaat, graag haar hulp aan de gemeenten aan.
- Naar aanleiding van de stand van zaken en de gemeentelijke inspanningen ten aanzien van de uitvragen die zijn gedaan door het kabinet op 15 april en 14 juni jl. wil de voorzitter een ambtsbericht aan de bewindspersoon sturen waarin bovenstaande per gemeente wordt verwoord en waarin ook aandacht wordt gevraagd voor knelpunten zoals snelheid van processen en inzet van partners zoals het rijksvastgoedbedrijf.

Ad c

- Op dit moment zijn er in Zeeland iets meer dan 3.000 opvangbedden waarvan er nog slechts 4 beschikbaar zijn. De bezetting is, net als in het hele land, erg hoog. Aan de inspanningsverlichting van ruim 3.700, die per 1 januari 2025 nog wordt verhoogd, voldoen de Zeeuwse gemeenten niet.
- Vanaf 1 juli a.s. treedt de Tijdelijke Wet opvang ontheemden uit Oekraïne in werking. De EU Richtlijn Bescherming Ontheemden Oekraïne is verlengd en geldig tot 4 maart 2026. Inmiddels is er ook een handreiking om een eigen bijdrage in kosten van elektriciteit, gas en water van Oekraïners die werken, in te voeren. Hoewel het moment van invoering van de eigen bijdrage per gemeenten kan verschillen, vindt over de inhoudelijke uitgangspunten afstemming plaats tussen de Zeeuwse gemeenten met als doel deze in Zeeland zoveel mogelijk gelijk te trekken.
- Het voor langere tijd opvangen van mensen met werk is niet bevorderlijk voor het draagvlak. Gemeenten vinden het steeds moeilijker uit te leggen waarom Oekraïners met werk, recht hebben op een plek in gemeentelijke opvang, terwijl voor andere arbeidsmigranten de verantwoordelijkheid voor huisvesting vaak ligt bij de werkgever. Zeker ook wanneer voor andere doelgroepen wordt gekeken naar kwalitatief mindere opvang in sporthallen en hotels.
- Vanuit het ministerie is er begrip voor de zorgen van de gemeenten. Echter, op basis van de Tijdelijke Richtlijn kunnen er geen uitzonderingen worden gemaakt voor mensen met werk. Alle Oekraïense ontheemden hebben recht op opvang. Landelijk wordt gekeken naar

hoe we hier beleid op kunnen ontwikkelen. Overleg met werkgevers kan daar zeker onderdeel van uitmaken.

- De gemeente Noord-Beveland vraagt aandacht voor de verdeelsleutel. Omdat oppervlakte onderdeel is van de verdeelsleutel, moeten landelijke gemeenten relatief veel Oekraïners opvangen. Daarnaast vraagt de burgemeester aandacht voor meer duurzame huisvesting van Oekraïners die voor langere tijd zullen blijven. Hierbij kunnen de corporaties ook een rol spelen. De gedeputeerde neemt dit mee in zijn gesprekken met de corporaties die na de zomer zullen plaatsvinden.
- De voorzitter concludeert dat gemeenten onderling afspraken maken over de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de wijze waarop invulling gegeven wordt aan de organisatie hiervan. In het eerdergenoemde ambtsbericht zullen we de minister van Asiel en Migratie hierover berichten en ook knelpunten aangeven.

4. Zeeuwse invulling opgave Spreidingswet

- a. In opmaat naar 1 november a.s.: uitgangspunten en proces
  - b. Stand van zaken, conclusies en vervolg
- De voorzitter schetst de stand van zaken in de opmaat naar wat uiterlijk 1 november a.s. het aanbod van de Zeeuwse gemeenten zal zijn in het kader van de Spreidingswet. De afspraak over structurele opvang in de gemeenten Terneuzen, Middelburg en Goes is hierbij het uitgangspunt. Deze vorm van opvang wordt in de bijgevoegde notitie de eerste schil genoemd. In de tweede schil zit de aanvullende opvang van asielzoekers om in tijden van een grotere capaciteitsbehoefte toch gezamenlijk te komen tot de opgave. In de derde schil tenslotte zijn alternatieve vormen van bijdragen opgenomen voor wanneer gemeenten in de eerste en tweede schil niet, of niet voldoende bijdragen.
  - De voorzitter zegt ook hetgeen gemeenten doen in opmaat naar de Spreidingswet te zullen opnemen in het eerder aangekondigde ambtsbericht. Iedere gemeente krijgt de gelegenheid hiervoor zelf een tekst aan te leveren. In deze tekst staat niet alleen wat er nu is, maar ook wat er de komende maanden wordt gerealiseerd. De aangeleverde teksten worden gebundeld en voorzien van een centrale boodschap vanuit de Zeeuwse PRT.
  - Vanuit Tholen wordt aangegeven dat men het belangrijk vindt, dat iedere gemeente zelf aan de lat staat voor de indicatieve opgave zoals genoemd in de Spreidingswet. Andere gemeenten begrijpen deze grondhouding, maar geven aan dat we elkaar ook moeten blijven helpen. Iedere gemeente staat aan de lat, maar de wijze waarop wordt bijgedragen kan per gemeente verschillen afhankelijk van mogelijkheden en voorzieningen. In de brief aan de minister van Asiel en Migratie wordt dit beschreven.
  - Door de gemeente Reimerswaal wordt aangegeven dat de Zeeuwse afspraken ten aanzien van de duurzame opvang (overeenkomstig de Zeeuwse afspraken 10 jaar of langer) een stip op de horizon zijn. Op dit moment zijn deze locaties nog niet gerealiseerd en ligt ook de capaciteitsbehoefte veel hoger. Gemeenten moeten dus ook in de tweede en derde schil inspanningen leveren voor een kortere periode (vanaf 5 jaar is er conform de Spreidingswet sprake van duurzame opvang).

- De voorzitter concludeert dat conform de uitgangspunten van de Zeeuwse aanpak alle gemeenten gezamenlijk bijdragen aan de asielproblematiek. Drie gemeenten zorgen voor langjarige robuuste voorzieningen en andere gemeenten dragen op andere wijze bij. Dit is ook het uitgangspunt van de Spreidingswet.

5. Stand van zaken huisvesting statushouders

- De gedeputeerde geeft aan dat we per 1 juli a.s. afstevenen op een flink tekort van rond de 300 te huisvesten statushouders. Voor de tweede helft van 2024 komt daar de nieuwe taakstelling van 375 bij. Sommige gemeenten stijgen door het oplopende tekort op de zogenaamde escalatieladder van het interbestuurlijk toezicht en moeten aan de provincie een plan van aanpak overhandigen over de wijze waarop ze de huisvesting zullen versnellen.
- De provincie wil de gemeenten graag helpen om te voorkomen dat we de escalatieladder verder moeten aflopen. Dit duurt lang en de urgentie is er juist nu. COA geeft aan dat er landelijk 11.000 statushouders wachten op een woning.
- Overeenkomstig het besluit in de vergadering van 8 april jl. vindt er overleg plaats met de in Zeeland actieve corporaties. De regels over passend toewijzen in relatie tot plaatsing van alleenstaanden in gezinswoningen, het splitsen van woningen, het huisvesten van Oekraïense vluchtelingen en het mogelijk ontwikkelen van één of enkele doorstroomlocaties zijn onderwerpen die in dit gesprek aan de orde zullen komen.
- Gemeenten vragen nog aandacht voor de snelheid waarmee nareizigers naar Nederland komen en voor het mogelijk combineren van huisvesting van verschillende doelgroepen bijvoorbeeld van statushouders en arbeidsmigranten.
- De gedeputeerde neemt deze punten mee in zijn gesprek met de corporaties en koppelt hierover in de vergadering van september terug.

6. W.v.t.t.k.

a. Communicatie

- Het ambtsbericht waarover eerder deze vergadering is gesproken, wordt gebruikt om aan de minister van Asiel en Migratie een toelichting te geven op de stand van zaken in Zeeland in opmaat naar wat er uiterlijk 1 november a.s. in het kader van de Spreidingswet in het provinciaal verslag zal worden vermeld over het Zeeuws aanbod. Daarnaast wordt aangegeven wat Zeeuwse gemeenten in de acute situatie nog (kunnen) leveren en is er ruimte om aandachtspunten aan het ministerie mee te geven.
- In het ambtsbericht wordt per gemeente een stand van zaken gegeven die door iedere gemeente zelf wordt aangeleverd.
- Het ambtsbericht is een goed aanknopingspunt voor verdere communicatie richting externen en colleges en raden. Het ambtsbericht wordt daarom zo opgesteld dat het openbaar kan worden gemaakt. Vertrouwelijke zaken kunnen mondeling worden gemeld.

- Ten aanzien van de inhoud en de timing vindt afstemming plaats binnen de PRT. Deze afstemming verloopt in eerste instantie via de mail. Indien nodig wordt een extra digitale PRT vergadering georganiseerd. De afstemming wordt gecoördineerd door de secretaris.
- Er zijn geen punten voor de rondvraag.